

## Закон України

### Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13-17, ст. 112) такі зміни:

1. У пункті 14.1 статті 14:

1) підпункти 14.1.69 і 14.1.70 виключити;

2) підпункти 14.1.71 і 14.1.159 викласти у такій редакції:

“14.1.71. звичайна ціна — ціна товарів (робіт, послуг) визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено цим Кодексом. Якщо не доведено зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню ринкових цін.

У разі коли ціни (націнки) на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена відповідно до правил такого регулювання. Це положення не поширюється на випадки, коли встановлюється мінімальна ціна продажу або індикативна ціна. У такому разі звичайна ціна операції визначається відповідно до статті 39 цього Кодексу, але не може бути меншою за мінімальну або індикативну ціну.

Якщо під час здійснення операції обов’язковим є проведення оцінки, вартість об’єкта оцінки є підставою для визначення звичайної ціни для цілей оподаткування за умови, що неможливо застосувати методи, зазначені у підпункті 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 цього Кодексу.

Під час проведення аукціону (конкурсних торгів) звичайною вважається ціна, яка склалася за результатами такого аукціону (конкурсних торгів), обов’язковість проведення якого передбачено законом.

Якщо постачання товарів (робіт, послуг) здійснюється на підставі форвардного або ф’ючерсного контракту, звичайною ціною є ціна, яка відповідає рівню ринкових цін на момент укладення такого контракту.

Якщо продаж (відчуження) товарів, у тому числі майна, заставленого позичальником з метою забезпечення вимог кредитора, здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною ціною є ціна, сформована під час такого продажу.

“14.1.159. пов’язані особи - юридичні та/або фізичні особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють.

Для визнання осіб пов'язаними враховується вплив, який може здійснюватися через володіння однією особою корпоративними правами інших осіб відповідно до укладених між ними договорів або за наявності іншої можливості однієї особи впливати на рішення, що приймаються іншими особами.

При цьому такий вплив враховується незалежно від того, чи здійснюється він особою безпосередньо і самостійно або разом з пов'язаними особами, що визнаються такими відповідно до цього підпункту.

Пов'язаними особами для цілей трансфертного ціноутворення визнаються:

а) юридичні особи - у разі, коли одна з таких осіб безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами юридичної особи у розмірі 20 і більше відсотків;

б) фізична та юридична особа - у разі, коли фізична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами іншої юридичної особи у розмірі 20 і більше відсотків;

в) юридична особа і особа, що має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

г) юридичні особи, одноособові виконавчі органи яких призначені (обрані) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноваженого ним органу);

г') юридичні особи, в яких 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради призначено (обрано) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноваженого ним органу);

д) юридичні особи, в яких 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради становлять одні і ті самі фізичні особи;

е) юридична особа та фізична особа - у разі здійснення фізичною особою повноважень одноособового виконавчого органу такої юридичної особи;

є) юридичні особи, в яких повноваження одноособового виконавчого органу здійснює одна і та сама особа;

ж) фізичні особи: чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (повнолітні, неповнолітні, у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник та дитина, над якою встановлено опіку, піклування.

Для фізичної особи загальна частка корпоративних прав платника податку (голосів у керівному органі), якою вона володіє, визначається як частка корпоративних прав, що безпосередньо належить такій фізичній особі,

та частка корпоративних прав, що належить юридичним особам, які контролюються такою фізичною особою.

Якщо фізична особа визнається пов'язаною з іншими особами відповідно до цього підпункту такі особи визнаються пов'язаними між собою”.

3) доповнити пункт підпунктом 14.1.269 такого змісту:

“14.1.269. трансфертне ціноутворення - система визначення звичайної ціни товарів та/або результатів робіт (послуг) у операціях, визнаних відповідно до статті 39 цього Кодексу контрольованими”.

2. Статтю 39 викласти у такій редакції:

“Стаття 39. Трансфертне ціноутворення

39.1. Принципи трансфертного ціноутворення

39.1.1. Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням передбачає корегування податкових зобов'язань платника податків до рівня податкових зобов'язань, розрахованих за умови відповідності комерційних та/або фінансових умов контрольованої операції комерційним та/або фінансовим умовам, які мали місце під час здійснення зіставних операцій, передбачених цією статтею, сторони яких не є пов'язаними особами.

39.1.2. Визначення ціни під час здійснення контрольованих операцій проводиться за методами, встановленими пунктом 39.3 цієї статті, з метою перевірки правильності, повноти нарахування та сплати податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість.

39.1.3. Ціна у контрольованій операції для цілей оподаткування визнається звичайною, якщо центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, не доведено зворотне або платником податків використано ціну, зазначену в протоколі про взаємне узгодження цін під час здійснення контрольованих операцій, порядок складення якого визначено пунктом 39.6 цієї статті та ціну, зазначену в протоколі не може бути оскаржено в установленому цим Кодексом порядку.

39.1.4. У разі застосування платником податків під час здійснення контрольованих операцій цін, які не відповідають рівню звичайних цін на відповідні товари (роботи, послуги), та якщо внаслідок такої невідповідності виникає заниження податкового зобов'язання, платник податків має право самостійно провести коригування податкових зобов'язань та сплачених сум податку відповідно до підпункту 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті.

39.2. Контрольовані операції

39.2.1. Для цілей цього Кодексу контрольованими операціями є:

а) господарські операції з придбання (продажу) товарів (робіт, послуг), що здійснюються платниками податків з пов'язаними особами - нерезидентами;

господарські операції з придбання (продажу) товарів (робіт, послуг), що здійснюються платниками податків з пов'язаними особами – резидентами, які:

задекларували від'ємне значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за попередній податковий (звітний) рік;

застосовують спеціальні режими оподаткування станом на початок податкового (звітного) року;

сплачують податок на прибуток підприємств та/або податок на додану вартість за іншою ставкою ніж базова (основна) відповідно до цього Кодексу станом на початок податкового (звітного) року;

не були платниками податку на прибуток підприємств та/або податку на додану вартість станом на початок податкового (звітного) року;

б) операції, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований у державі (на території), в якій ставка податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, або який сплачує податок на прибуток (корпоративний податок) за ставкою на 5 і більше відсоткових пунктів нижчою, ніж в Україні.

Перелік держав (територій), зазначених у підпункті “б” цього підпункту, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику публікує щороку в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб-сайті перелік держав (територій) із зазначенням ставок податку на прибуток (корпоративний податок). Інформація про зміну ставок публікується протягом трьох місяців з моменту такої зміни.

У разі коли в державі (на території) реєстрації такого нерезидента встановлено більше ніж одну ставку податку на прибуток (корпоративний податок), платником податків подається довідка (або її нотаріально засвідчена копія), яка підтверджує обрану ставку податку на прибуток (корпоративний податок) нерезидента у державі його реєстрації, центральному органу виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної податкової та митної політики, у строки, визначені підпунктом 39.4.1 пункту 39.4 цієї статті для подання звіту про контрольовані операції.

Операції, передбачені цим підпунктом, визнаються контрольованими за умови, що загальна сума здійснених операцій платника податків з кожним контрагентом дорівнює або перевищує 50 мільйонів гривень (без урахування податку на додану вартість) за відповідний календарний рік.

#### 39.2.2. Зіставлення комерційних та фінансових умов операцій

1. Для визначення обсягу отриманих доходів та/або понесених витрат під час здійснення контрольованої операції платники податків і центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, проводять зіставлення такої операції з іншими операціями, сторони яких не є пов'язаними особами.

2. Для цілей цього Кодексу операції визнаються зіставними, якщо вони здійснюються в однакових комерційних та/або фінансових умовах з контрольованою операцією.

3. Такі умови можуть бути визнані зіставними лише у разі, коли відмінності між ними не мають істотного впливу на результати операції або можуть бути усунені шляхом коригування умов та/або результатів зіставних чи контрольованих операцій.

4. Під час визначення зіставності операцій, а також для коригування їх комерційних та/або фінансових умов проводиться аналіз таких елементів контрольованої та зіставних операцій:

товари (роботи, послуги), які є предметом операції;

функції, які виконуються сторонами операції, активи, що ними використовуються, умови розподілу між сторонами операції ризиків та вигод, розподіл відповідальності між сторонами операції та інші умови операції (далі - функціональний аналіз);

стала практика відносин та умови договорів, укладених між сторонами операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

економічні умови діяльності сторін операції, включаючи аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

бізнес-стратегії сторін операції (за їх наявності), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

5. Визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої операції здійснюється за результатами аналізу:

характеристик товарів (робіт, послуг);

кількості товарів, обсягу виконаних робіт (наданих послуг);

строків виконання господарських зобов'язань;

умов здійснення платежів під час проведення операції;

офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках під час проведення операції, зміни цього курсу;

розміру звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами споживчих якостей, закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низьколіквідних товарів;

розподілу прав та обов'язків між сторонами операції, визначених за результатами функціонального аналізу.

6. Аналіз функцій, які виконуються сторонами операції, під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої операції здійснюється з урахуванням матеріальних

та нематеріальних активів, що перебувають у розпорядженні сторін операції та використовуються в цілях отримання доходу.

До таких функцій, зокрема, належать:

- дизайн і технологічне розроблення товарів;
- виробництво товарів;
- складання товарів чи їх компонентів;
- монтаж та/або установлення обладнання;
- проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- придбання товарно-матеріальних цінностей;
- здійснення оптового чи роздрібного продажу;
- надання послуг з ремонту, гарантійного обслуговування;
- маркетинг, реклама товарів (робіт, послуг);
- зберігання товарів;
- транспортування товарів;
- страхування;
- надання консультацій, інформаційне обслуговування;
- ведення бухгалтерського обліку;
- юридичне обслуговування;
- надання персоналу;
- надання агентських, довірчих, комісійних та інших подібних посередницьких послуг з продажу товарів (робіт, послуг);
- здійснення контролю якості;
- навчання та/або професійна підготовка, перепідготовка або підвищення кваліфікації персоналу;
- організація збуту товарів (робіт, послуг) із залученням третіх осіб, що мають досвід відповідної роботи;
- здійснення стратегічного управління, в тому числі визначення цінової політики, стратегії виробництва та реалізації товарів (робіт, послуг), обсягів продажу та асортименту товарів (робіт, послуг), їх споживчих якостей, а також здійснення оперативного управління.

7. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції також враховуються ризики сторін операції, пов'язані з провадженням господарської діяльності, що впливають на умови операції, а саме:

- виробничі ризики, включаючи ризик неповного завантаження виробничих потужностей;
- ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов;
- ризик знецінення виробничих запасів, втрати товарами споживчих якостей;
- ризики, пов'язані із втратою майна чи майнових прав;

ризик, пов'язаний із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, процентних ставок, кредитні ризики;

ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

інвестиційні ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами внаслідок помилок, допущених під час здійснення інвестицій, включаючи вибір об'єкта інвестування;

ризик заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;

підприємницькі (комерційні) ризики, пов'язані із здійсненням стратегічного управління, включаючи цінову політику та стратегію виробництва і реалізації товарів (робіт, послуг);

ризик зниження рівня споживчого попиту на товари (роботи, послуги).

8. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції здійснюється аналіз характеристик ринків товарів (робіт, послуг), на яких проводяться такі операції. При цьому відмінності в характеристиках таких ринків не повинні істотно впливати на комерційні та/або фінансові умови операцій, які на них здійснюються, або такі відмінності повинні бути враховані під час проведення відповідного коригування.

9. Під час визначення зіставності характеристик ринків товарів (робіт, послуг) враховуються такі фактори:

географічне місцезнаходження ринків та їх обсяги;

наявність конкуренції на ринках, відносна конкурентоспроможність продавців та покупців на ринку;

наявність на ринку однорідних (подібних) товарів (робіт, послуг);

попит та пропонування на ринку, а також покупна спроможність споживачів;

рівень державного регулювання ринкових процесів;

рівень розвитку виробничої та транспортної інфраструктури;

інші характеристики ринку, що впливають на ціну товарів (робіт, послуг).

10. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції здійснюється аналіз комерційних стратегій сторін операцій, до яких, зокрема, належать стратегії, спрямовані на оновлення та удосконалення власної продукції, вихід на нові ринки збуту товарів (робіт, послуг).

11. У разі наявності у сторін операції кредитних договорів (договорів позики), договорів поруки чи поручительства, які впливають на ціну товарів (робіт, послуг), під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції враховуються:

кредитна історія;

відомості про виконання зобов'язань за кредитними договорами;  
платоспроможність отримувача кредиту (позики) та особи,  
зобов'язання якої забезпечуються поручительством;  
характер і ринкова вартість забезпечення виконання зобов'язання;  
строк, на який надано кредит (позику);  
валюта, в якій надано кредит (позику);  
відсоткова ставка за кредитом (позикою), фіксована чи плаваюча,  
порядок її визначення;

інші умови, які впливають на розмір відсоткової ставки (винагороди) за відповідним договором. Умови, зазначені в цьому абзаці, повинні також враховуватися при визначенні зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції з надання кредиту (позики), депозиту, поруки, банківського поручительства, гарантії чи інших фінансових послуг (при визначенні звичайних цін за надані (отримані) платником податків фінансові послуги).

12. З урахуванням результатів аналізу умов зіставних операцій платники податків та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику здійснюють коригування умов та/або результатів зіставних чи контрольованої операції на основі того, що:

доходи сторін операції, які не є пов'язаними особами, складаються з доходів від використання активів з урахуванням ризиків, пов'язаних з провадженням господарської діяльності в економічних умовах, що склалися на ринку товарів (робіт, послуг), та відображають функції, які виконуються кожною стороною операції відповідно до умов договору;

додаткові функції та/або активи, які істотно впливають на рівень доходів та виконуються або залучаються під час здійснення операції, прийняття додаткових комерційних ризиків відповідно до бізнес-стратегії сторін операції за умови незмінності всіх інших умов тягне за собою підвищення рівня доходів, які планується отримати за такою операцією.

### 39.3. Методи визначення ціни у контрольованих операціях

39.3.1. Визначення ціни з метою оподаткування доходів (прибутку, виручки) платників податків, що є сторонами контрольованої операції, здійснюється за одним із зазначених методів:

- а) порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу);
- б) ціни перепродажу;
- в) “витрати плюс”;
- г) чистого прибутку;
- г') розподілення прибутку.

Під час вибору методу, що використовується для визначення ціни в контрольованій операції, повинні враховуватися повнота і достовірність вихідних даних, а також обґрунтованість коригування, що здійснюється з



метою забезпечення зіставності умов проведення контрольованої та зіставних операцій.

Допускається використання комбінації двох і більше методів, передбачених цим підпунктом.

Платник податку використовує будь-який метод, який він обґрунтовано вважає найбільш прийнятним, однак у разі, коли існує можливість застосування як методу порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу), так і будь-якого іншого методу, застосовується метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу).

Методику визначення ціни страхового тарифу затверджує Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, виходячи з положень цієї статті.

Методику визначення ціни банківських послуг затверджує Національний банк України та центральний орган виконавчої влади що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, виходячи з положень цієї статті.

39.3.2. Показники рентабельності, ринковий діапазон рентабельності та ринковий діапазон цін

1. Для застосування методу, встановленого підпунктом “а” підпункту 39.3.1 цього пункту, розраховується ринковий діапазон цін.

2. Для застосування методів, встановлених підпунктами “б” – “г” підпункту 39.3.1 цього пункту, розраховується ринковий діапазон рентабельності.

3. Для застосування методу, встановленого підпунктом “г” підпункту 39.3.1 цього пункту, розраховується ринковий діапазон цін та/або ринковий діапазон рентабельності.

4. Порядок розрахунку та застосування ринкового діапазону цін та ринкового діапазону рентабельності затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Під час визначення для цілей оподаткування рівня рентабельності контрольованих операцій можуть бути використані такі фінансові показники:

а) валова рентабельність, що визначається як відношення валового прибутку до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита і податку на додану вартість, інших податків та зборів;

б) валова рентабельність собівартості, що визначається як відношення валового прибутку до собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг);

в) чиста рентабельність, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита і податку на додану вартість, інших податків та зборів;

г) чиста рентабельність витрат, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих

товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

г) рентабельність операційних витрат, що визначається як відношення валового прибутку до операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

д) рентабельність активів, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до поточної ринкової вартості необоротних та оборотних активів (крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів), що прямо або опосередковано використовуються в контрольованій операції. У разі відсутності необхідної інформації про поточну ринкову вартість активів рентабельність активів може визначатися на основі даних бухгалтерської звітності;

е) рентабельність капіталу, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до капіталу (сума необоротних та оборотних активів, крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів, за винятком поточних зобов'язань).

6. Показники рентабельності для цілей цієї статті визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

7. Під час визначення ринкового діапазону рентабельності використовуються значення показників рентабельності, що визначаються за результатами не менше трьох зіставних операцій, у тому числі здійснених платником податків, за умови, що зазначені операції були здійснені з особами, які не є пов'язаними.

8. У разі застосування методів, зазначених в підпунктах “в” - “г” підпункту 39.3.1 цього пункту, здійснюється вибір сторони контрольованої операції, по відношенню до якої застосування таких методів є найбільш обґрунтованим і можна зробити найбільш обґрунтований висновок щодо зіставності такої контрольованої операції з операціями, сторонами яких не є пов'язані особи, відповідно до підпункту 39.2.2 цієї статті. При цьому такий вибір повинен здійснюватися відповідно до виконаних кожною стороною контрольованої операції функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, що пов'язані із здійсненням такої операції.

9. З метою застосування таких методів визначаються мінімальне і максимальне значення ринкового діапазону рентабельності, розрахованого на основі показників рентабельності.

10. Під час визначення ринкового діапазону рентабельності використовується інформація, наявна на момент здійснення контрольованої операції, та/або інформація за звітний податковий період (рік), у якому була здійснена контрольована операція, та/або за попередні податкові періоди

(роки), що передують податковому періоду (року) здійснення контрольованої операції.

11. З метою забезпечення зіставності показників рентабельності під час визначення ринкового діапазону рентабельності проводиться коригування окремих показників фінансової звітності платника податку, враховуючи умови здійснення контрольованої та зіставних операцій.

#### 39.3.3. Метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу)

1. Метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) базується на порівнянні ціни товарів (робіт, послуг), застосованої під час контрольованої операції, з ринковим діапазоном цін на ідентичні (а за їх відсутності - однорідні) товари (роботи, послуги) у зіставних операціях.

2. Для визначення ринкового діапазону цін товару (роботи, послуги) згідно з методом порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) використовується інформація про укладені та реалізовані платником податків або іншими особами договори про продаж ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) у зіставних умовах на відповідному ринку товарів (робіт, послуг).

При цьому враховуються такі особливості договорів:

характеристика товарів (робіт, послуг);

кількість (обсяг) товарів (робіт, послуг);

обсяг функцій, що виконуються сторонами;

умови розподілу між сторонами ризиків і вигод;

строки виконання зобов'язань;

умови здійснення платежів, звичайних для такої операції;

характеристика ринку товарів (робіт, послуг), на якому здійснено операцію;

бізнес-стратегії підприємства (за їх наявності).

інші об'єктивні умови, що можуть вплинути на ціну.

3. Умови на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) визнаються зіставними, якщо відмінність між такими умовами істотно не впливає на ціну або є економічно обґрунтованою.

4. Ринковий діапазон цін визначається на підставі наявної інформації про ціни, застосовані протягом періоду, який аналізується, або інформації на найближчу до дня здійснення контрольованої операції дату.

5. За умови наявності інформації тільки про одну зіставну операцію, предметом якої є ідентичні (а за їх відсутності - однорідні) товари (роботи, послуги), ціна такої зіставної операції може бути визнана одночасно мінімальним і максимальним значенням ринкового діапазону цін тільки у разі, коли умови такої операції є повністю зіставними з умовами контрольованої операції або за допомогою відповідного коригування забезпечено повну зіставність таких умов, а також за умови, що продавець товарів (робіт, послуг) у зіставній операції не є монополістом на ринку таких ідентичних (однорідних) товарів (робіт, послуг).

6. Якщо ціна, встановлена під час здійснення контрольованої операції, перебуває в межах ринкового діапазону цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування визнається, що така ціна відповідає звичайній ціні.

7. Якщо ціна в контрольованій операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування приймається ціна, яка відповідає мінімальному значенню ринкового діапазону цін.

8. Якщо ціна в контрольованій операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону цін, визначеного відповідно до положень цього підпункту, для цілей оподаткування приймається ціна, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону цін.

9. Застосування для цілей оподаткування мінімального чи максимального значення ринкового діапазону цін відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

#### 39.3.4. Метод ціни перепродажу

1. Метод ціни перепродажу є методом визначення відповідності ціни товарів (робіт, послуг) контрольованої операції звичайній ціні, який полягає у зіставленні валової рентабельності контрольованої операції, отриманої під час подальшої реалізації (перепродажу) товарів (робіт, послуг), що були придбані в контрольованій операції, з ринковим діапазоном валової рентабельності, визначеним у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

2. Метод ціни перепродажу використовується для визначення відповідності ціни товару, за якою товар придбавається під час здійснення контрольованої операції та перепродається непов'язаним особам. Метод ціни перепродажу також використовується, якщо під час перепродажу товару здійснюються такі операції:

підготовка товару до перепродажу та його транспортування (поділ товарів на партії, формування поставок, сортування, перепакування);

змішування товарів, якщо характеристики кінцевої продукції (напівфабрикатів) істотно не відрізняються від характеристик змішуваних товарів.

3. У разі коли валова рентабельність контрольованої операції перебуває в межах ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

4. Якщо валова рентабельність контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної

ціни подальшої реалізації товару і валової рентабельності, яка відповідає мінімальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності.

5. Якщо валова рентабельність контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону валової рентабельності, визначеної у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної ціни подальшої реалізації товару і валової рентабельності, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності.

6. Застосування для цілей оподаткування мінімального чи максимального значення ринкового діапазону валової рентабельності відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

#### 39.3.5. Метод “витрати плюс”

1. Метод “витрати плюс” є методом визначення відповідності ціни товарів (робіт, послуг) контрольованої операції звичайній ціні, який полягає у зіставленні валової рентабельності собівартості контрольованої операції з ринковим діапазоном валової рентабельності собівартості у зіставних операціях, визначених у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

2. Метод “витрати плюс” застосовується, зокрема, під час:

виконання робіт (надання послуг) особами, які є пов’язаними з отримувачами результатів таких робіт (послуг);

реалізації товарів, сировини або напівфабрикатів за договорами між пов’язаними особами;

реалізації товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами (контрактами) між пов’язаними особами.

3. У разі коли валова рентабельність собівартості контрольованої операції перебуває в межах ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів (робіт, послуг) контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

4. Якщо валова рентабельність собівартості контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) і валової рентабельності собівартості, яка відповідає мінімальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності собівартості.

4. Якщо валова рентабельність собівартості контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості, визначеного у порядку, встановленому

підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з фактичної собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) і валової рентабельності собівартості, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону валової рентабельності собівартості.

6. Застосування для цілей оподаткування мінімального чи максимального значення ринкового діапазону валової рентабельності собівартості відповідно до цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

#### 39.3.6. Метод чистого прибутку

1. Метод чистого прибутку ґрунтується на порівнянні рентабельності контрольованої операції з ринковим діапазоном рентабельності у зіставних операціях, визначеним у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту.

2. Розрахунок найбільш прийняттого показника рентабельності у контрольованій операції (або в сукупності контрольованих операцій у разі, коли окремі операції є настільки взаємопов'язаними або безперервними, що не можуть бути адекватно оцінені окремо) здійснюється платником податку згідно з підпунктом 39.3.2 цього пункту.

3. Метод чистого прибутку використовується, зокрема, у разі відсутності або недостатності інформації, на підставі якої можна обґрунтовано зробити висновок про достатній рівень зіставності комерційних та/або фінансових умов контрольованої та зіставних операцій під час використання методів, визначених у підпунктах 39.3.4 і 39.3.5 цього пункту.

4. У разі коли рентабельність контрольованої операції перебуває в межах ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування визнається, що ціна товарів (робіт, послуг) контрольованої операції відповідає звичайній ціні.

5. Якщо рентабельність контрольованої операції є меншою, ніж мінімальне значення ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з рентабельності, яка відповідає мінімальному значенню ринкового діапазону.

6. Якщо рентабельність контрольованої операції перевищує максимальне значення ринкового діапазону рентабельності, визначеного у порядку, встановленому підпунктом 39.3.2 цього пункту, для цілей оподаткування враховується ціна, що визначається виходячи з рентабельності, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону рентабельності.

7. Застосування для цілей оподаткування мінімального чи максимального значення ринкового діапазону рентабельності відповідно до

цього підпункту здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

#### 39.3.7. Метод розподілення прибутку

1. Метод розподілення прибутку полягає у зіставленні фактичного розподілення отриманого сукупного прибутку між сторонами контрольованої операції з розподіленням прибутку, здійсненим на економічно обґрунтованій основі між непов'язаними особами.

2. Якщо сторони контрольованих операцій, сукупний прибуток яких підлягає розподіленню з урахуванням положень цього підпункту, ведуть бухгалтерський облік та фінансову звітність на підставі різних форм та методів бухгалтерського обліку, для цілей застосування методу розподілення прибутку бухгалтерська і фінансова звітність повинна бути приведена у відповідність з єдиними методологічними засадами бухгалтерського обліку.

3. Метод розподілення прибутку використовується, зокрема, у разі наявності:

істотного взаємозв'язку між контрольованими операціями та іншими операціями, що здійснюються сторонами контрольованої операції з пов'язаними з ними особами;

у власності (користуванні) сторін контрольованої операції прав на об'єкти нематеріальних активів, що істотно впливають на рівень рентабельності.

4. Розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій проводиться на підставі оцінки їх вкладу у сукупний прибуток відповідно до критеріїв, які базуються на об'єктивних даних та підтверджуються інформацією у зіставних операціях та/або внутрішніми даними сторін контрольованих операцій відповідно до виконаних кожною з них функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних з таким здійсненням.

5. Під час застосування методу розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій розподіляється сукупний прибуток або залишковий прибуток усіх сторін таких операцій за період, що аналізується.

6. Для цілей цього підпункту сукупним прибутком всіх сторін контрольованих операцій є сума прибутку від даних контрольованих операцій всіх сторін контрольованих операцій за період, що аналізується. При цьому залишковий прибуток (збиток) визначається як різниця між сукупним прибутком (збитком), отриманим за результатами проведення контрольованих операцій, та сумою розрахункового прибутку (збитку) всіх сторін контрольованих операцій.

7. Розрахунковий прибуток (збиток) визначається на основі методів, передбачених абзацами другим - п'ятим підпункту 39.3.1 пункту 39.3 цієї статті, для кожної особи, що є стороною контрольованих операцій, на основі ринкового діапазону ціни товарів (робіт, послуг) або показників

рентабельності для кожної сторони з урахуванням виконаних такою стороною функцій, використаних активів та прийнятих комерційних ризиків, що є типовими для зіставних операцій.

8. Визначення підсумкової величини прибутку (збитку) кожної сторони контрольованих операцій здійснюється шляхом підсумовування відповідних розрахункового прибутку (збитку) і залишкового прибутку (збитку).

9. Для розподілу між сторонами контрольованих операцій сукупного або залишкового прибутку (збитку) всіх сторін зазначених операцій враховуються такі показники:

розмір витрат, понесених кожною стороною контрольованих операцій у зв'язку із створенням нематеріальних активів, використання яких впливає на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) від контрольованих операцій;

характеристика персоналу, залученого кожною стороною контрольованих операцій, включаючи його чисельність і кваліфікацію, витрачений персоналом час, обсяг витрат на оплату праці, що мають вплив на розмір фактично отриманого прибутку (понесеного збитку) кожною стороною контрольованих операцій;

ринкова вартість активів, що були використані кожною стороною контрольованих операцій та мали вплив на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

інші показники, які пов'язані з виконанням функцій, використанням активів, прийнятими комерційними ризиками та розміром фактично отриманого прибутку (збитку) кожною стороною контрольованих операцій.

10. Розподілення сукупного або залишкового прибутку (збитку) між сторонами контрольованих операцій може здійснюватися з урахуванням дисконтованих грошових потоків сторін контрольованих операцій протягом прогнозованої тривалості комерційної діяльності та застосовуватися у випадках:

здійснення контрольованих операцій на етапі виходу на ринок товарів (робіт, послуг);

складення прогнозів грошових потоків сторін контрольованих операцій як складової оцінки життєвого циклу товарів (робіт, послуг);

проведення оцінки капітальних інвестицій та тривалості продажу товарів (робіт, послуг) з високим ступенем точності.

11. Розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій пропорційно розподіленню прибутку між сторонами зіставних операцій здійснюється за наявності інформації про розподілення сум прибутку (збитку) за такими операціями, а також за умови дотримання одночасно таких умов:

дані бухгалтерського обліку сторін контрольованих операцій повинні бути зіставні з даними бухгалтерського обліку сторін (у тому числі шляхом здійснення необхідного коригування);



сукупна валова рентабельність сторін контрольованих операцій не повинна істотно відрізнятися від сукупної валової рентабельності сторін зіставних операцій (у тому числі шляхом здійснення необхідного коригування).

12. У разі коли прибуток, отриманий стороною контрольованих операцій, дорівнює прибутку, розрахованому для цієї сторони відповідно до методу розподілення прибутку (чи перевищує розмір такого прибутку), або якщо збиток, понесений зазначеною стороною, дорівнює збитку, розрахованому для цієї сторони відповідно до методу розподілення прибутку (чи є меншим за розмір такого збитку), для цілей оподаткування приймається відповідно фактично отриманий прибуток або фактично понесений збиток.

13. Якщо прибуток, отриманий стороною контрольованих операцій, є меншим за прибуток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку, для цілей оподаткування приймається прибуток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку.

14. Якщо збиток, понесений стороною контрольованих операцій, перевищує збиток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку, для цілей оподаткування враховується збиток, розрахований для такої сторони відповідно до методу розподілення прибутку.

15. На підставі зіставлення прибутку (збитку), врахованого для цілей оподаткування відповідно до цього підпункту, фактично отриманий прибуток (понесений збиток) платником податку підлягає коригуванню з метою визначення кінцевої суми податку на прибуток підприємств, що підлягає сплаті до бюджету.

16. Застосування для цілей оподаткування прибутку або збитку, розрахованого відповідно до методу розподілення прибутку, здійснюється за умови, що це не призводить до зменшення суми податків, що підлягають сплаті до бюджету.

39.4. Складення та подання документації для податкового контролю

39.4.1. Для цілей податкового контролю за трансфертним ціноутворенням звітним періодом є календарний рік.

39.4.2. Платники податків (крім Національного банку України), які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подати до 1 травня року, наступного за звітним, центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису звіт про контрольовані операції.

39.4.3. Форма звіту (уточненого звіту) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.4.6. У разі коли територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, під час виконання функцій податкового контролю виявив факти проведення платником податків контрольованих операцій, звіт про які відповідно до цього пункту не подано, він надсилає повідомлення центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, про виявлені контрольовані операції. Повідомлення надсилається засобами електронного зв'язку не пізніше наступного робочого дня з дня виявлення таких операцій.

39.4.7. Платник податків, стосовно якого здійснювався податковий контроль, інформується про надсилання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, повідомлення про виявлені контрольовані операції в десятиденний строк з дня надсилання такого повідомлення.

39.4.8. Форма повідомлення встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.4.9. Надсилання зазначеного повідомлення не впливає на виконання функцій податкового контролю територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, який їх здійснює, в тому числі не змінює строки проведення перевірки.

39.4.10. Центральний орган виконавчої влади з питань формування державної податкової та митної політики в частині адміністрування податків і зборів, за наявності обставин, визначених статтею 78 цього Кодексу, має право звернутися із запитом щодо подання документації про контрольовані операції до платників податків, які здійснювали контрольовані операції протягом звітного періоду.

39.4.11. Запит платнику податків надсилається не раніше 1 травня року, наступного за календарним роком, в якому таку операцію (операції) було проведено.

39.4.12. Платники податків (крім великих платників податків) протягом місяця з дня, що настає за днем надходження запиту, зобов'язані подати первинну документацію щодо окремих контрольованих операцій, що зазначені в запиті, та іншу документацію (сукупність документів або єдиний документ, складений в довільній формі), якими вони можуть обґрунтувати відповідність договірних цін вказаної контрольованої операції рівню звичайних цін.

39.4.13. Великі платники податків (крім Національного банку України) протягом двох місяців з дня, що настає за днем надходження запиту, зобов'язані подати щодо окремих контрольованих операцій, які зазначені в запиті, документацію (сукупність документів або єдиний документ, складений в довільній формі), яка повинна містити таку інформацію:

а) дані про пов'язаних осіб, які дозволяють їх ідентифікувати (включаючи найменування держав та територій, податковими резидентами яких є такі особи);

б) дані про групу (сукупність суб'єктів господарювання, які є пов'язаними особами відповідно до положень підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу), у тому числі структуру групи, опис діяльності, політику трансфертного ціноутворення групи;

в) опис операції, умови її проведення (ціна, строки та інші визначені законодавством України обов'язкові умови договорів (контрактів);

г) опис товарів (робіт, послуг), включаючи фізичні характеристики, якість і репутацію на ринку, країну походження і виробника, наявність товарного знаку та іншу інформацію, пов'язану з якісними характеристиками товару (роботи, послуги);

г') умови та строки здійснення розрахунків за операцією;

е) чинники, які вплинули на формування та встановлення ціни;

є) відомості про функції пов'язаних осіб, що є сторонами контрольованої операції, про використані ними активи, пов'язані з даною контрольованою операцією, та економічні (комерційні) ризики, які такі особи враховували під час здійснення контрольованої операції (функціональний аналіз та аналіз ризиків);

ж) економічний аналіз (включаючи методи, які застосовано для визначення ціни контрольованої операції та обґрунтування причин вибору відповідного методу; суму отриманих доходів (прибутку) та/або суму понесених витрат (збитку) внаслідок проведення контрольованої операції, рівень рентабельності; розрахунок ринкового діапазону цін (рентабельності) стосовно контрольованої операції з описом підходу до вибору зіставних операцій, джерела інформації, застосовані для визначення ціни контрольованої операції);

з) результати порівняльного аналізу комерційних та фінансових умов операцій відповідно до підпункту 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті;

і) відомості про проведене платником податку пропорційне коригування податкової бази та сум податку відповідно до підпункту 39.5.5 пункту 39.5 цієї статті (у разі його здійснення).

39.4.14. Документація приймається відповідно до пункту 49.8 статті 49 цього Кодексу.

39.4.15. Банки подають документацію про контрольовані операції з урахуванням положень, встановлених Законом України "Про банки і банківську діяльність", відносно дотримання вимог банківської таємниці.

39.4.16. Неподання платниками податків зазначеної документації у строки, встановлені цим підпунктом, або подання її з порушенням вимог цього підпункту є підставою для проведення перевірки відповідно до пункту 39.5 цієї статті.

39.5. Податковий контроль за визначенням цін у контрольованих операціях

Податковий контроль за визначенням цін у контрольованих операціях здійснюється шляхом моніторингу цін у контрольованих операціях та проведення перевірок.

39.5.1. Моніторинг цін у контрольованих операціях здійснюється шляхом спостереження центральним органом виконавчої влади з питань формування державної податкової та митної політики в частині адміністрування податків і зборів за цінами, що застосовуються сторонами таких операцій, та шляхом аналізу документації про контрольовані операції, поданої платником податків відповідно до пункту 39.4 цієї статті.

У разі подання платником податків такої документації не в повному обсязі та/або встановлення відхилення ціни контрольованої операції від звичайної ціни за результатами моніторингу цін у контрольованих операціях центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, надсилає такому платнику податків запит з вимогою подати протягом 30 календарних днів з моменту його отримання додаткову документацію (з переліку, передбаченого підпунктом 39.4.4 пункту 39.4 цієї статті) та/або обґрунтування визначення звичайної ціни такої операції.

Порядок здійснення моніторингу встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.5.2. Перевірка платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій (далі - перевірка контрольованих операцій) проводиться відповідно до положень глави 8 розділу II цього Кодексу з урахуванням таких особливостей.

1. Перевірка контрольованих операцій здійснюється за наявності таких підстав:

надсилання повідомлення відповідно до пункту 39.4 цієї статті;

виявлення за результатами моніторингу відхилення цін контрольованої операції від рівня звичайних (ринкових) цін;

неподання платником податку звіту про контрольовані операції відповідно до пункту 39.4 цієї статті;

неподання платником податків або подання з порушенням вимог пункту 39.4 цієї статті документації про контрольовані операції.

2. Перевірка контрольованих операцій проводиться посадовими особами територіального органу центрального органу виконавчої влади що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику та очолюється посадовою особою центрального органу виконавчої влади що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику на підставі рішення керівника (заступника керівника) зазначеного центрального

органу виконавчої влади про проведення такої перевірки, яке приймається з урахуванням строку, передбаченого пунктом 102.1 статті 102 цього Кодексу.

3. Про прийняття зазначеного рішення територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику повідомляє платника податку протягом 10 днів з дня його прийняття та не пізніше ніж за 10 днів до початку перевірки, з одночасним направленням запиту про надання документів, що підтверджують здійснення фінансово-господарських операцій.

Надання платником податків документів відбувається згідно вимог п.85.2, п.85.3. ст.85 ПКУ протягом десяти днів з дати початку перевірки.

У разі необхідності отримання додаткових документів, що підтверджують здійснення фінансово-господарських операцій в ході проведення перевірки, вони надаються платником податків протягом десяти днів з дати отримання запиту територіального органу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію єдиної державної податкової та митної політики.

4. Територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, не має права проводити дві і більше перевірки контрольованої операції протягом одного календарного року.

5. Якщо у платника податків, що є стороною контрольованої операції, стосовно зазначеної операції за календарний рік проведено перевірку відповідно до цього підпункту і за результатами такої перевірки встановлено відповідність цін контрольованої операції звичайним цінам, щодо зазначеної операції не можуть бути проведені перевірки платників податків, які є іншими сторонами зазначеної операції.

6. Проведення перевірки контрольованих операцій не перешкоджає проведенню податкових перевірок, визначених статтею 75 цього Кодексу.

7. При проведенні перевірки контрольованих операцій не допускається здійснення перевірки додержання інших вимог законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи.

8. Строк проведення перевірки контрольованих операцій обчислюється з дня до дня складення довідки (акта) про проведення такої перевірки.

9. Тривалість перевірки контрольованих операцій не повинна перевищувати шести місяців.

10. У разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, проведення експертизи та/або перекладу на українську мову документів, поданих платником податків іноземною мовою, строк проведення перевірки за рішенням керівника (заступника керівника) центрального органу виконавчої влади з питань формування державної податкової та митної політики в частині адміністрування податків і зборів може бути продовжений на строк, що не перевищує шести місяців.

11. Копія рішення про продовження строку проведення перевірки надсилається платнику податків протягом 10 календарних днів з дня його прийняття, але не пізніше закінчення строку проведення цієї перевірки.

12. Під час перевірки контрольованих операцій можуть бути перевірені контрольовані операції з урахуванням строку, передбаченого пунктом 102.1 статті 102 цього Кодексу.

13. Якщо платником податків для визначення ціни контрольованих операцій застосовано методи (комбінацію методів), визначені пунктом 39.3 цієї статті, під час проведення перевірки таких контрольованих операцій застосовується метод (комбінація методів), використаний платником податків.

Під час проведення перевірки територіальний орган центрального органу виконавчої влади з питань формування державної податкової та митної політики в частині адміністрування податків і зборів має право застосувати інші методи (комбінацію методів) визначення ціни контрольованих операцій, якщо ним доведено, що застосований платником податків метод (комбінація методів) не дає змогу правильно визначити ціну контрольованої операції.

14. Застосування методів (комбінації методів) визначення ціни контрольованих операцій, не встановлених цією статтею, забороняється.

15. Посадові особи, які проводять перевірку, мають право надіслати запит платникам податків, які є сторонами операцій, що перевіряються, про надання документів (інформації), які стосуються цих операцій, та/або провести зустрічну звірку у порядку, передбаченому статтею 73 цього Кодексу.

16. Результати перевірки контрольованих операцій оформляються у формі довідки або акта, що складається у двох примірниках, підписується посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, який очолює перевірку та платником податків або його представником.

17. Якщо за результатами перевірки виявлено факти відхилення ціни, застосованої у контрольованій операції, від звичайної ціни, які призвели до заниження суми податку, складається акт перевірки. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

18. У разі якщо перевірками, що не стосуються трансфертного ціноутворення вже були донараховані податкові зобов'язання на підставі корегування цін та обмежень рівня витрат та доходів за такими операціями, суми донарахованих податкових зобов'язань за результатами такої перевірки заліковуються в погашення нарахованих податків за результатами перевірки контрольованих операцій.

18. Форма акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції та вимоги до його (її) складення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну

податкову і митну політику. Акт про результати перевірки контрольованої операції повинен містити документально підтверджені факти відхилення ціни, застосованої під час здійснення операцій, від звичайної (ринкової) ціни, визначеної відповідно до вимог цієї статті, а також обґрунтування того, що таке відхилення спричинило заниження суми податку, та розрахунок суми такого заниження.

19. У разі відмови платника податків або його представників від підписання акта (довідки) перевірки контрольованої операції посадовими особами територіального органу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови.

20. Акт (довідка) перевірки контрольованої операції повинен бути вручений протягом двох робочих днів з дати його складення платнику податків, щодо якого проводилася перевірка, або його представнику під розписку.

У разі відмови платника податків або його представників від отримання примірника акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції цей факт відображається у відповідному акті. При цьому акт (довідка) про результати перевірки контрольованої операції надсилається платнику податків у порядку, визначеному статтею 58 цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

21. У разі незгоди платника податків або його представників з висновками перевірки або фактами та даними, викладеними в акті про результати перевірки контрольованої операції, вони мають право подати свої заперечення протягом 30 календарних днів з дня отримання акта. При цьому платник податків має право подати разом із запереченнями або в погоджений строк документи (їх завірені копії), що підтверджують обґрунтованість заперечень.

Такі заперечення розглядаються протягом 10 робочих днів, що настають за днем їх отримання, та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному статтею 58 цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

22. Прийняття податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки контрольованої операції здійснюється у порядку, передбаченому статтею 86 цього Кодексу.

23. Оскарження податкових повідомлень-рішень, прийнятих за результатами перевірки контрольованої операції, здійснюється відповідно до положень статті 56 цього Кодексу.

24. Матеріали та відомості, отримані територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, під час здійснення заходів податкового контролю у зв'язку з проведенням контрольованих операцій,

можуть бути використані під час проведення перевірки інших осіб, які є сторонами таких операцій.

39.5.3. Джерела інформації, що використовуються для визначення ціни у контрольованих операціях

1. Під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, використовує офіційно визнані джерела інформації про ринкові ціни, перелік яких установлюється Кабінетом Міністрів України.

2. У разі відсутності або недостатності відповідної інформації у зазначених джерелах може бути використана така інформація:

а) ціни, що склалися за результатами публічних торгів (аукціонів), тендерів з торгівлі окремими видами продукції, біржові котирування;

б) статистичні дані державних органів і установ;

в) довідкові ціни спеціалізованих комерційних видань, у тому числі Інтернет-видань, та публікацій, у тому числі електронних, та інших банків даних, звіти та довідки відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном, інформаційні програми, що використовуються з метою трансфертного ціноутворення, інші публічні інформаційні джерела, що є загальнодоступними;

г) відомості про ціни, діапазон цін та котирування, що оприлюднені в засобах масової інформації;

г) відомості, отримані з бухгалтерської та статистичної звітності платників податків, що оприлюднені в засобах масової інформації, в тому числі на офіційних сайтах в Інтернеті;

д) результати незалежної оцінки майна та майнових прав, яка проведена відповідно до Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”;

е) інформація про інші контрольовані операції, здійснені платником податків.

3. Якщо платник податків з метою визначення ціни контрольованої операції за методами, визначеними підпунктом 39.3.1 пункту 39.1 цієї статті, використав джерела інформації, встановлені підпунктом першим підпункту 39.5.3 цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, з метою здійснення податкового контролю зобов’язані використовувати ті ж самі джерела інформації, якщо не доведено, що платник податків мав використати інші офіційні джерела інформації.

4. Для зіставлення з метою оподаткування умов контрольованих операцій з умовами операцій, які не є контрольованими, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, не має права використовувати інформацію, доступ до якої обмежено відповідно до законодавства.



5. У разі коли в період проведення перевірки платника податків щодо повноти нарахування ним податкових зобов'язань за результатами здійснення контрольованих операцій до територіального органу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику надійшла інформація про зіставні операції, здійснені таким платником з особами, які не є пов'язаними, виключно така інформація використовується для визначення ринкового діапазону звичайних цін.

#### 39.5.4. Самостійне коригування

1. У разі застосування платником податків під час здійснення контрольованих операцій цін товарів (робіт, послуг), що не відповідають звичайним цінам, платник податків має право самостійно провести коригування ціни контрольованої операції і сум податкових зобов'язань.

2. Самостійне коригування є коригуванням платником податків ціни контрольованої операції, за результатами якого розрахована ціна відповідає рівню звичайної ціни, навіть якщо така ціна відрізняється від фактичної ціни, встановленої під час здійснення контрольованої операції.

3. Самостійне коригування проводиться платником податків протягом календарного року шляхом відображення у податковій декларації або подання відповідних уточнюючих розрахунків у порядку, визначеному статтею 50 цього Кодексу.

4. Сума заниження податкового зобов'язання (недоплати), розрахована у результаті здійснення платником податків самостійного коригування податкових зобов'язань відповідно до цього підпункту, повинна бути сплачена в строк не пізніше граничного строку сплати відповідного податку, визначеного статтею 57 цього Кодексу, за податковий період, в якому таке коригування було здійснено.

#### 39.5.5. Пропорційне коригування

1. У разі коли за результатами перевірки визначення платником податків ціни в контрольованих операціях з пов'язаними особами територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику встановлено відхилення від рівня звичайних цін та проведено донарахування податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності, або платник податків здійснив самостійне коригування згідно з підпунктом 39.5.4 цього пункту, інша сторона контрольованої операції - пов'язана особа має право на коригування своїх податкових зобов'язань виходячи з рівня звичайної ціни, визначеного такою перевіркою або самостійно таким платником податку. Таке коригування для цілей цього Кодексу визначається як пропорційне коригування.

2. Пропорційне коригування може бути проведено виключно після сплати податкових зобов'язань, донарахованих територіальним органом

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику у ході проведеної перевірки або відображених платником податків у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.4 цього пункту.

3. Під час проведення пропорційного коригування первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку не коригуються.

4. Пропорційне коригування проводиться платником податків на підставі повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування, отриманого від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Таке повідомлення надсилається платнику податків протягом 30 календарних днів з моменту виникнення права на проведення пропорційного коригування в електронній формі засобами електронного зв'язку або рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручається йому чи його уповноваженому представнику під підпис. У разі наявності у платника податків інформації про виконання стороною контрольованої операції рішення про донарахування податкових зобов'язань і неотримання від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, відповідного повідомлення такий платник податків має право звернутися до зазначеного центрального органу виконавчої влади із заявою про надсилання повідомлення про проведення пропорційного коригування. До заяви додаються копії документів, які підтверджують виконання рішення про донарахування податкових зобов'язань.

5. Форма та порядок подання заяви встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, розглядає заяву платника податків протягом 15 робочих днів з дня її отримання та за результатами розгляду приймає одне з таких рішень:

надіслати повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування;

відмовити у проведенні пропорційного коригування у разі неотримання порядку подання заяви або відсутності необхідних документів;

повідомити про відмову у проведенні пропорційного коригування у зв'язку з оскарженням рішення про донарахування податкових зобов'язань.

7. У разі коли пропорційне коригування проведене відповідно до рішення про донарахування податкових зобов'язань, яке в подальшому було скасовано, проводиться зворотне коригування.

8. Зворотне коригування проводиться на підставі повідомлення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та

реалізує державну податкову і митну політику, протягом 20 робочих днів з дати отримання такого повідомлення. До повідомлення додаються розрахунок зворотного коригування та копія відповідного судового рішення про скасування рішення про нарахування податкових зобов'язань.

9. Повернення надміру сплачених сум податків за скасованим рішенням проводиться виключно після того, як проведено зворотне коригування та сплачено відповідні податки сторонами контрольованої операції.

10. Штрафні санкції під час проведення зворотного коригування не наховуються.

11. Форми повідомлення про пропорційне коригування та зворотне коригування визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

12. У разі, якщо одна із сторін контрольованих операцій є нерезидент пропорційне коригування має здійснюватись в порядку і на умовах, що передбачаються міждержавними угодами про усунення подвійного оподаткування, укладені Україною з іншими державами.

#### 39.6. Узгодження цін у контрольованих операціях

39.6.1. Великий платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, із заявою про узгодження цін у контрольованих операціях.

Узгодження цін у контрольованих операціях є процедурою між великим платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, під час якої узгоджується порядок визначення цін у контрольованих операціях на обмежений строк на підставі договору.

Предметом узгодження можуть бути:

види та/або перелік товарів (робіт, послуг), що є предметом контрольованих операцій;

ціни товарів (робіт, послуг) у контрольованих операціях та/або перелік методів визначення ціни у контрольованих операціях;

перелік джерел інформації, які передбачається використати для визначення цін у контрольованих операціях;

строк, на який узгоджуються ціни у контрольованих операціях;

допустиме відхилення від встановленого рівня економічних умов здійснення контрольованих операцій;

порядок, строки надання та перелік документів, які підтверджують дотримання узгоджених цін у контрольованих операціях.

Інші умови узгодження цін у контрольованих операціях визначаються за згодою сторін.

За результатами узгодження цін у контрольованих операціях складається договір, який підписується керівником великого платника

(платників) податків або його уповноваженою особою та керівником (заступником керівника) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

#### 39.6.2. Види узгодження цін у контрольованих операціях

1. Договір, складений за результатами узгодження цін у контрольованих операціях між великим платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, носить односторонній характер.

2. У разі коли предметом узгодження є порядок визначення ціни у контрольованій зовнішньоекономічній операції, великий платник (платники) податків чи центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, мають право залучати до процедури узгодження державний орган, уповноважений справляти податки і збори в державі, яка є стороною контрольованої зовнішньоекономічної операції, за умови наявності міжнародного договору (конвенції) про уникнення подвійного оподаткування між Україною та такою державою. Договір, укладений за результатами такого взаємного узгодження, носить двосторонній характер.

3. У разі залучення до процедури узгодження двох і більше державних органів, уповноважених справляти податки і збори в державах, які є сторонами контрольованої зовнішньоекономічної операції (за умови наявності міжнародних договорів (конвенцій) про уникнення подвійного оподаткування між Україною та такими державами) договір, укладений за результатами такого узгодження, носить багатосторонній характер.

4. Порядок і процедура узгодження цін у контрольованих операціях, за результатами якої складаються договори, що носять двосторонній та багатосторонній характер, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

39.7. Норми цієї статті застосовуються під час визначення бази оподаткування у контрольованих операціях для цілей розділів III і V цього Кодексу.”.

3. Абзац п'ятий пункту 73.3 статті 73 після слова “перевірок” доповнити словами і цифрами “та в інших випадках, передбачених статтею 39 цього Кодексу”.

4. Доповнити підпункт 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 після абзацу другого новим абзацом такого змісту:

“Не є предметом документальної планової перевірки питання трансфертного ціноутворення, визначені статтею 39 цього Кодексу”.

У зв'язку з цим абзаци третій - шостий вважати відповідно абзацами четвертим - сьомим.

5. Пункт 78.1 статті 78 доповнити підпунктами 78.1.14 і 78.1.15 такого змісту:

“78.1.14. у разі встановлення відхилення цін контрольованої операції від рівня звичайних (ринкових) цін у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу;

78.1.15. неподання платником податків або подання з порушенням норм пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу звіту про контрольовані операції та/або обов’язкової документації, або у разі встановлення порушень під час моніторингу такого звіту/документації відповідно до вимог пункту 39.4 і підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу”.

6. Статтю 79 доповнити пунктом 79.4 такого змісту:

“79.4. Перевірка платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій здійснюється з урахуванням особливостей, визначених статтею 39 цього Кодексу”.

7. Доповнити пункт 86.1 статті 86 новим абзацом такого змісту:

“Результати перевірок платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій оформлюються з урахуванням особливостей, визначених статтею 39 цього Кодексу”.

8. Статтю 120 доповнити пунктом 120.3 такого змісту:

“120.3. Неподання платником податків звіту та/або обов’язкової документації про проведені ним протягом року контрольовані операції відповідно до вимог пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, тягне за собою накладання штрафу у розмірі:

5 відсотків загальної суми контрольованих операцій - у разі неподання звіту про контрольовані операції;

100 мінімальних заробітних плат - за неподання документації, визначеної підпунктом 39.4.13 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу”.

9. Пункт 133.1 статті 133 доповнити новим підпунктом 133.1.6 такого змісту:

"133.1.6. Оператори державних лотерей, які є платниками податку відповідно до підпункту 14.1.201 пункту 14.1 статті 14 та підпункту 135.5.14<sup>1</sup> пункту 135.5 статті 135 цього Кодексу".

10. Пункт 135.5 статті 135 доповнити новим підпунктом 135.5.14<sup>1</sup> такого змісту:

"135.5.14<sup>1</sup> Суми коштів залишкового фонду державних лотерей, спрямовані оператором державних лотерей до такого фонду у звітному податковому періоді згідно підпункту 14 пункту 1 статті 1 Закону України "Про державні лотереї в Україні".

11. Пункт 153.2 статті 153 викласти в такій редакції:

“153.2. Оподаткування контрольованих операцій здійснюється у порядку, передбаченому статтею 39 цього Кодексу”.

12. Пункт 188.1 статті 188 викласти в такій редакції:

“188.1. База оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної вартості (у разі здійснення контрольованих операцій - не нижче звичайних цін, визначених відповідно до статті 39 цього Кодексу), з урахуванням загальнодержавних податків та зборів (крім податку на додану вартість та акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками - суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів), а також збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на вартість послуг стільникового рухомого зв'язку).

До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу у зв'язку з компенсацією вартості товарів (послуг).

До бази оподаткування включається вартість товарів (послуг), які постачаються (за виключенням суми компенсації на покриття різниці між фактичними витратами та регульованими цінами (тарифами) у вигляді виробничої дотації з бюджету та/або суми відшкодування орендодавцю - бюджетній установі витрат на утримання наданого в оренду нерухомого майна та комунальних послуг і енергоносіїв), та вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо отримувачем товарів/послуг, поставлених таким платником податку.

У випадках, передбачених статтею 189 цього Кодексу, база оподаткування визначається з урахуванням положень статті 189 цього Кодексу”.

13. Абзац перший пункту 198.3 статті 198 викласти в такій редакції:

“198.3. Податковий кредит звітного періоду визначається з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг, (у випадку здійснення контрольованих операцій - не вище рівня звичайних цін, визначених відповідно до статті 39 цього Кодексу), та складається з сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 193.1 статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду у зв'язку з: ”.

14. Підрозділ 10 “Інші перехідні положення” розділу XX “Перехідні положення” доповнити пунктами 17 і 18 такого змісту:

“17. Штрафні санкції за порушення норм статті 39 цього Кодексу, вчинені у період з 1 вересня 2013 року по 1 вересня 2014 року, застосовуються у розмірі 1 гривні за кожне порушення.

Це положення не поширюється на штрафні санкції, передбачені пунктом 120.3 статті 120 цього Кодексу.

15. Тимчасово, до 1 січня 2018 року, для цілей оподаткування операцій з імпорту/експорту товарних позицій згідно з УКТЗЕД 1001-1008, 1501-1522, 2601-2621, 2701-2716, 2801-2853, 2901-2942, 7201-7229, 7301-7326 з особами, зазначеними в підпункті “б” підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього

Кодексу, звичайна ціна на товари за рішенням платника податків може визначатися за правилами, встановленими цим пунктом, за одним із таких методів:

- 1) для кожної товарної позиції на рівні ціни:
  - зменшеної не більше ніж на 5 відсотків - у випадку реалізації товарів;
  - збільшеної не більше ніж на 5 відсотків - у випадку придбання товарів;
- 2) згідно з біржовими котируваннями - якщо товари котируються на біржі та згідно з довідковими цінами, опублікованими у джерелах інформації (спеціалізованих комерційних виданнях), - якщо товари не котируються на біржі.

Якщо у таких джерелах інформації є відомості про діапазон/інтервал цін, для визначення звичайної ціни застосовується максимальне значення діапазону/інтервалу у випадку придбання товарів та/або мінімальне значення діапазону/інтервалу у випадку реалізації товарів.

Кабінет Міністрів України визначає відсотковий діапазон ціни окремо для кожної товарної позиції (в установлених цим пунктом межах), перелік спеціалізованих комерційних видань, а також має право розширити перелік товарних позицій згідно з УКТЗЕД, зазначених в абзаці першому цього пункту;

- 3) якщо у контрольованій операції ціна товарних позицій менша, ніж звичайна ціна (у випадку реалізації товарів), та/або більша, ніж звичайна ціна (у випадку придбання товарів), визначена відповідно до цього пункту, платник податків має право здійснити одну з таких дій:

самостійно (не пізніше 1 травня року, наступного за звітним) визначити та сплатити податкове зобов'язання виходячи із звичайної ціни, що визначається згідно з умовами цього пункту, та подати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, копії первинних документів, що підтверджують здійснення контрольованої операції, зокрема договір, специфікації, вантажно-митні декларації, товарно-транспортні накладні, інвойс, документ, що підтверджує відвантаження та/або отримання товарів, а також джерело інформації про правильність визначення звичайної ціни згідно з підпунктом 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу. При цьому такий платник звільняється від сплати штрафних (фінансових) санкцій та/або пені;

застосувати положення статті 39 цього Кодексу з використанням будь-якого з передбачених нею методів для обґрунтування застосованої ціни та додатково подати копії контрактів (договорів) між таким контрагентом та подальшим отримувачем товарів (якщо такий отримувач не є пов'язаною особою контрагента контрольованої операції та/або платника податків).

На підставі поданих документів центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, в частині адміністрування податків і зборів проводить моніторинг у порядку, визначеному статтею 39 цього Кодексу.

У разі коли платник податків самостійно не визначив податкове зобов'язання, територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, має право визначити його самостійно”.

## II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 вересня 2013 року.

2. Кабінетові Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати пропозиції щодо внесення змін до норм Податкового кодексу України, в яких використовується поняття “звичайної ціни”, у зв'язку із запровадженням трансфертного ціноутворення та внести на розгляд Верховної Ради України відповідний законопроект;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Національному банку України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.